

کاهش نرخ مالیاتی شرکت ها بر معاملات سهام آنها

نویسنده

پژمان بیرونی

انتشارات آریان قلم

سرشناسه : پیرمون، پژمان، ۱۳۵۶-
 عنوان و نام پدیدآور : کاهش نرخ مالیاتی شرکت ها بر معاملات سهام آنها/ پژمان پیرمون.
 مشخصات نشر : تهران : آریان قلم، ۱۳۹۳.
 مشخصات ظاهری : ۱۱۴ ص. : جدول، نمودار.
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۴۶-۳۶-۵
 یادداشت: کتابنامه : ص. ۸۸-۸۹.
 موضوع: شرکت ها -- ایران -- امور مالی -- نمونه پژوهی
 رعیت درست نویسی : فیبا
 موضوع: بورس -- ایران -- مالیات -- نمونه پژوهی
 نوع: اوراق بهادار -- ایران -- مالیات -- نمونه پژوهی
 رده بندی کتاب: ۳۳۲/۶۴۱ پ ۳/۲/۳ HV ۵۷۲۰
 رده بندی دهی: ۳۳۲/۶۴۱
 شماره کتابشناسی ملی: ۳۴۱۱۹

کاهش نرخ مالیاتی شرکت ها بر معاملات سهام آنها

ناشر: آریان قلم

مؤلف: پژمان پیرمون

ناظر کیفی: نخستین پایگاه مشاوره پژوهشی (نیکان)

ناظر فنی: محمد سعید زینلیات

چاپ متن: چاپ مهارت

صحافی: رثوف

نوبت چاپ: اول

تاریخ انتشار: ۱۳۹۳

تیراژ: ۱۰۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۴۶-۳۶-۵

قیمت: ۷۰۰۰۰ ریال

سپاس ...

با حمد و سپاس از خدایی که بینش دانش‌اندوزی را در وجود من به ودیعه نهاد و همواره مرا در بساط لطافت و رحمت بیکرانش یاری نمود.

اکبر که پایان‌نامه حاضر به اتمام رسید، لازم می‌دانم از زحمات کلیه اساتید و عزیزانی که در تمامی مراحل تحقیق و یاری نمودند کمال قدردانی را به جا آورم.

جناب آقای دکتر بهمانه اکبری مقدم در مقام استاد راهنمای این پایان‌نامه که حمایت‌ها و تشویق‌های ایشان مرا به ادامه راه دلگرم می‌نمود و در تمامی مراحل تحقیق مرا از راهنمایی‌های ارزنده‌شان بهره‌مند نمودند.

جناب آقای دکتر محسن حسن‌پور در مقام استاد مشاور که با صبر و حوصله، ادامه راه را برای من هموار نمودند.

با سپاس فراوان از والدین عزیزم که در هر لحظه از زندگی مرا یاری نمودند و مرا در هر لحظه از زندگی مرا یاری نمودند.

فهرست مطالب

پیشگفتار	۱۵
فصل اول: شرح موضوع	۱۷
۱-۱. مقدمه	۱۹
۲-۱. بیان مسئله	۱۹
۳-۱. محدوده	۲۰
۴-۱. متغیرها	۲۰
۵-۱. اهمیت و ضرورت موضوع	۲۰
۶-۱. اهداف	۲۱
۷-۱. چارچوب نظری	۲۱
۸-۱. فرضیه	۲۱
۹-۱. نوع روش کار	۲۱
۱۰-۱. قلمرو مکانی و زمانی (جامعه آماری)	۲۲
قلمرو مکانی	۲۲
قلمرو زمانی	۲۲
۱۱-۱. روش نمونه‌گیری و تعیین حجم نمونه	۲۲
۱۲-۱. روش و ابزار گردآوری اطلاعات	۲۳
۱۳-۱. روش تجزیه و تحلیل داده‌ها	۲۳
۱۴-۱. تعریف متغیرهای عملیاتی	۲۳
۱۵-۱. شرح واژه‌ها و اصطلاحات	۲۴
۱۶-۱. ساختار کتاب	۲۵
فصل دوم: مبانی نظری (ادبیات موضوعی) و پیشینه	۲۷
۱-۲. مقدمه	۲۹
۱-۱-۲. بخش اول - (مالیات)	۲۹
تاریخچه مالیات	۲۹
تاریخچه مالیات در ایران	۳۱

۳۲	تعاریف مالیات
۳۳	انواع مالیات
۳۴	انواع مالیات‌های مستقیم
۳۴	مالیات‌های غیرمستقیم
۳۴	اصول وضع مالیات
۳۷	نقش مالیات در جامعه
۳۷	اهمیت مالیات در اقتصاد کشور
۳۸	اصول مدیریت مالیاتی
۳۹	ضرورت اصلاح نظام مالیاتی
۴۰	قریند اصلاح نظام مالیاتی
۴۰	۲-۱-۲. بورس
۴۰	پیشینه بورس در جهان
۴۱	پیشینه بورس در ایران
۴۲	ادوار مختلف بورس اوراق بهادار ایران
۴۵	۲-۳-۲. بورس و انواع آن
۴۶	۲-۱-۲. تورم
۴۸	۲-۱-۴. تولید ناخالص داخلی
۴۸	۲-۲. پیشینه تحقیقات
۵۳	فصل سوم: روش تحقیق
۵۵	۳-۱. روش پژوهش
۵۵	۳-۲. نوع پژوهش
۵۵	۳-۳. توصیف جامعه آماری
۵۶	۳-۴. روش تعیین حجم نمونه
۵۶	۳-۵. روش و ابزار گردآوری اطلاعات
۵۷	۳-۶. آزمون ضریب همبستگی پیرسون
۵۸	۳-۷. تحلیل رگرسیون
۵۹	فصل چهارم: یافته‌ها
۶۱	۴-۱. نتایج بدست آمده از نمونه‌گیری
۷۵	۴-۲. فرضیه ۱: کاهش نرخ مالیاتی شرکت‌ها بر تعداد معاملات سهام آنها تأثیر دارد.
۸۹	۴-۳: فرضیه ۲: کاهش نرخ مالیاتی شرکت‌ها بر ارزش معاملات سهام آنها تأثیر دارد.

فصل پنجم: نتیجه‌گیری و پیشنهادات.....	۱۰۳
۱-۵. بحث و نتیجه‌گیری.....	۱۰۵
۲-۵. بیان مختصر مسأله.....	۱۰۵
۳-۵. نتیجه‌گیری.....	۱۰۵
۴. تحلیل نهایی.....	۱۰۷
۵-۵. پیشنهادات.....	۱۰۸
منابع و مآخذ.....	۱۱۱

فهرست جداول

جدول ۴-۱: توزیع میخانگی حجم معاملات شرکت‌های مورد بررسی در سالهای قبل (۷۸-۸۰) و سالهای بعد (۸۱-۸۶) از تغییر قانون مالیاتها	۶۱
جدول ۴-۲: حجم معاملات سهام و میانگین سود هر سهم	۶۳
جدول ۴-۳: حجم معاملات سهام و تولید ناخالص داخلی	۶۶
جدول ۴-۴: حجم معاملات سهام و نرخ تورم	۶۹
جدول ۴-۵: ضرایب رگرسیون متغیرهای توضیحی و وابسته	۷۲
جدول ۴-۶: توزیع میانگین تعداد معاملات شرکت‌های مورد بررسی در سالهای قبل (۷۸-۸۰) و سالهای بعد (۸۱-۸۶) از تغییر قانون مالیاتها	۷۵
جدول ۴-۷: تعداد معاملات سهام و میانگین سود هر سهم	۷۷
جدول ۴-۸: تعداد معاملات سهام و تولید ناخالص داخلی	۸۰
جدول ۴-۹: تعداد معاملات سهام و نرخ تورم	۸۳
جدول ۴-۱۰: ضرایب رگرسیون متغیرهای توضیحی و وابسته	۸۶
جدول ۴-۱۱: توزیع میانگین ارزش معاملات شرکت‌های مورد بررسی در سالهای قبل (۷۸-۸۰) و سالهای بعد (۸۱-۸۶) از تغییر قانون مالیاتها	۸۹
جدول ۴-۱۲: ارزش معاملات سهام و میانگین سود هر سهم	۹۱
جدول ۴-۱۳: ارزش معاملات سهام و تولید ناخالص داخلی	۹۴
جدول ۴-۱۴: ارزش معاملات سهام و نرخ تورم	۹۷
جدول ۴-۱۵: ضرایب رگرسیون متغیرهای توضیحی و وابسته	۱۰۰

فهرسته نمودارها

نمودار ۴-۱: توزیع میانگین حجم معاملات شرکت‌های مورد بررسی در سالهای قبل (۸۰-۷۸) و سالهای بعد از (۸۱-۸۶) از تغییر قانون مالیاتها.....	۶۲
نمودار ۴-۲: حجم معاملات سهام و میانگین سود هر سهم.....	۶۵
نمودار ۴-۳: حجم معاملات سهام و تولید ناخالص داخلی.....	۶۸
نمودار ۴-۴: حجم معاملات سهام و نرخ تورم.....	۷۱
نمودار ۴-۵: روند واقعی متغیر وابسته (حجم معاملات) و روند تخمین زده شده.....	۷۳
نمودار ۴-۶: نمودار ۴-۷: نمودار ۴-۸: توزیع میانگین تعداد معاملات شرکت‌های مورد بررسی در سالهای قبل (۸۰-۷۸) و سالهای بعد از (۸۱-۸۶) از تغییر قانون مالیاتها.....	۷۴ ۷۴ ۷۵
نمودار ۴-۹: تعداد معاملات سهام و میانگین سود هر سهم.....	۷۹
نمودار ۴-۱۰: تعداد معاملات سهام و تولید ناخالص داخلی.....	۸۲
نمودار ۴-۱۱: تعداد معاملات سهام و نرخ تورم.....	۸۵
نمودار ۴-۱۲: روند واقعی متغیر وابسته (تعداد معاملات) و روند تخمین زده شده.....	۸۷
نمودار ۴-۱۳: نمودار ۴-۱۴: نمودار ۴-۱۵: توزیع میانگین ارزش معاملات شرکت‌های مورد بررسی در سالهای قبل (۸۰-۷۸) و سالهای بعد از (۸۱-۸۶) از تغییر قانون مالیاتها.....	۸۸ ۸۸ ۸۹
نمودار ۴-۱۶: ارزش معاملات سهام و میانگین سود هر سهم.....	۹۳
نمودار ۴-۱۷: ارزش معاملات سهام و تولید ناخالص داخلی.....	۹۶
نمودار ۴-۱۸: ارزش معاملات سهام و نرخ تورم.....	۹۹
نمودار ۴-۱۹: روند واقعی متغیر وابسته (ارزش معاملات) و روند تخمین زده شده.....	۱۰۱
نمودار ۴-۲۰: نمودار ۴-۲۱: نمودار ۴-۲۲:	۱۰۲ ۱۰۲ ۱۰۲

پیشگفتار

اخذ مالیات از دیرباز برای دولتها امری اجتناب‌ناپذیر بوده است تا آنجا که می‌توان گفت هر دولتی در هر برهه از زمان، به منظور رفع نیازهای جامعه تحت حاکمیتش، به انحاء مختلف اقدام به وصول مالیات از مردم نموده است. مالیات در عین حال که باید آن را از ضروریات مربوط به انحاء کشور و دولت به شمار آورد، همواره موجب بروز تضاد و کشمکش بین مودیان و مأموران مالیاتی و یا به عبارت دیگر مردم و دولت بوده است. اولین و مهمترین مسأله‌ای که عمده‌تأ بین مودیان و مأموران مالیاتی مطرح می‌شود، چگونگی تعیین مالیات و مبنای و مأخذ آن می‌باشد.

این نکته در حقیقت هر ساله شروع و هم پایه و اساس چالش و تنش بین طرفین است که گسترش آن موجب اخلاف در سیستم مالیاتی خواهد گردید. اصولاً طرح هر نوع اختلاف مالیاتی سبب تأخیر در قطعیت و ختم شده ایجاد وقفه در امور بوده و موجب ضرر و زیان برای دولت و مؤدی می‌شود، آخرین اصلاحیه قانون مالیاتهای مستقیم مورخه ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ سعی بر آن شد که با کاهش نرخ‌های مالیاتی و افزایش معیشت‌ها زمینه برای کاهش این شکاف ایجاد شود. در این تحقیق با مراجعه به پرونده‌های مالیاتی و استخراج اطلاعات مؤثر بر رفتارهای مالیاتی مأموران و مودیان در بخش اشخاص حقوقی اداره کل امور مالیاتی استان قزوین، این شکاف با استفاده از نرم‌افزار SPSS 11.5 مورد بررسی قرار گیرد. همچنین میزان این انحراف در شرکت‌های کوچک و بزرگ نیز بررسی شد و میزان تأثیر اصلاحیه قانون مالیاتهای مستقیم در ابراز درآمد مشمول مالیات بیشتر استنتاج گردید و در انتها با استفاده از نتایج و جوابیه‌های بدست آمده نسبت به تفسیر فرضیه‌ها اقدام به عمل آمد.